

De wederoprichting der Kerk in deze landen door „de Afscheiding”. in het licht van Matth. 16:18b.¹⁾

We hebben heden eene gedachtenisviering, en herdenken wat hier op kerkelijk gebied vóór eene eeuw is geschied en door den Heere gewrocht.

Wat is dat?

Is toen hier de kerk gesticht?

Daat eigenlijk niet. De kerk in haren Nieuwtestamentischen vorm dateert van de uitstorting des Heiligen Geestes op 's Heeren apostelen en die-naren te Jeruzalem, waarvan Hand. 2 verhaalt, en zij werd naar haren allereersten aanvang gesticht door God Zelfen, toen Hij in het Paradijs kwam na den zondeval onzer eerste ouders, en riep: Adam, waar zijt gij? en de belofte gaf van het Vrouwenzaad, dat den kop der slang verpletteren zoude, Gen. 3. Want met art. 27 onzer Belijdenis spreken wij als ons geloof uit, dat de kerk, als eene heilige vergadering der ware Christ-geloo-vigen, alle hunne zaligheid verwachende in Jezus Christus, gewasschen zijnde door Zijn bloed, ge-heiligd en verzegeld door den Heiligen Geest, er is geweest van den beginne der wereld af, en dat zij zal zijn tot den einde toe. Ook onze Catechismus leert in antw. 51, dat de Zone Gods... Zich eene gemeente vergaderd van het begin der wereld tot aan het einde.

De kerk is dus reeds op aarde sedert Gods op-zoekende genade uitging tot den zoo pas in zonde gevallen mensch, Adam en Eva, nog aanwezig in het Paradijs; en zij werd in hare Nieuwtestamen-tische ordening geïnstitueerd met de komst van den Zone Gods in ons vleesch en met de uitstor-ting des Heiligen Geestes.

In ons land heeft God haar reeds in de vroege Middeleeuwen willen planten, en haar daarna ge-staag zich doen uitbreiden, om haar vervolgens ook door de groote Reformatie der 16e eeuw weer van allerlei dwaling en verkeerdheid vrij te maken.

En ook hier te Zuid-Beijerland ontving zij hare eigene of zelfstandige instellings reeds spoedig na de Reformatie-eeuw.

Vóór honderd jaar is dus hier de kerk niet ge-sticht. Maar God heeft haar toen ook hier weer, zooals elders, uit haar verval opgericht, om haar in belijden en leven weer te doen handelen naar den eisch van Zijn Woord.

Het was met de kerk in deze landen destijds droef gesteld. Hier en daar waren nog wel ver-kondigers van het eenige en ware Evangelie, dat van de verlossing des zondaars enkel door Gods genade om Christus' verzoeningswerk wil. Maar velen predikten als Evangelie wat geen Evangelie was: de innerlijke uitnemendheid des menschen, verlossing door eigene deugdsbetrachting, de liefde Gods naar menselijke voorstelling, maar niet naar de openbaring in de Heilige Schrift. Van vol-doening door het bloed van Christus wilden vele predikers niet welen, noch van de Heilige Schrift als het Woord Gods in eigenlijken zin. De kerke-lijke bepalingen waren zoodanig gemaakt, dat geene tucht over de leer kon worden geoefend. De gemeenten waren wat de leer betreft, vrijwel overgeleverd aan het believen der predikers. De ouderlingen waren geen opzieners naar den eisch der Heilige Schrift en konden hun ambt niet be-dienen naar God het van hen eischt. Een bestuur was over de kerken dezer landen ingesteld, dat in inrichting en regeling geheel onschikkelijk is, en ingaat tegen Gods Woord, en dat beschermt en handhaaft wie van Gods Woord niet willen weten, en den Christus als den eenigen en eeuwigen, natuurlijke Zone Gods en den Verzoener onzer zonden, loochenen, maar dat uithant wie in het kerkelijke naar Gods Woord getrouw zijn en metterdaad handelen. Eindelijk echter greep de Heere Zelf weer in, gelijk ook in de eeuw der groote Reformatie, en werkte Hij mannen, die opkwamen voor wat Hij inzake het kerkelijk be-staan en belijden en handelen in Zijn Woord heeft verordend, en die ondanks de vervolging en het lijden, dat hun daarom werd aangedaan, de banier van de Waarheid Gods, ook ten aanzien van de kerkelijke institutie en het kerkelijk leven, weer ophieven en daarvoor stonden en streden.

En die genadewerking Gods van de wederoprichting Zijner in deze landen en streken zoo droef vervallen kerk, vóór een honderdtal jaren, gedeken we op dezen dag met lof en prijs des Heeren, en met erkenning der getrouwen, die Hij tot dien arbeid verwaardigde.

Laat ons hetgeen Gods hand toen heeft gewrocht, bezien in het licht van 's Heeren woord tot Petrus in Matth. 16:18b, waar Hij zegt: Op deze petra

zal Ik Mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

Het liep tegen het laatst van 's Heeren omwan-deling op aarde. Nog enkele maanden, en Hij zou gevangen genomen, veroordeeld, en gekruisigd worden. Reeds meer dan twee jaren had Hij onder het volk gepredikt en machtige wonderen gewerkt. Wat was daarvan nu de vrucht? De Heere wist het wel. Maar Hij wilde het ook door Zijne disci-pelen met bewustheid uitgesproken hebben. En daarom vroeg Hij hun: Wie zeggen de menschen, dat Ik, de Zoon des menschen, ben? En toen kwam als antwoord: Johannes de dooper, Elia, Jeremia, of een ander Profeet. Den Christus Gods dus, Dengene, Die Hij waarlijk was en is, hadden de menschen, het volk, de massa, niet in Hem onderkend, hoewel zij Gods Israël waren. En zoo is het nog bij velen, die den Heere wel wil-len erkennen als een voortreffelijk en buitenge-woon man, maar niet als den Zone Gods, in ons vleesch gekomen tot verzoening onzer zonden. Het behoort ons dan ook niet te bevreemden, dat de vaders en de mannen der Scheiding van 1834 e.v.j. zoo veelzins miskenning gevonden hebben en nog vinden bij velen, die het eigenlijke werk Gods tot wederoprichting Zijner kerk in en door hen niet zien, ook al veroordeelen zij een en ander van hel-geen eertijds tegen hen soms gruwelijk werd mis-daan. Niet-erkenning, miskenning, vond de Heere na al Zijn velen, heerlijken, wonderbaren arbeid onder Israël. Dat is ook met Zijne getrouwe die-naren zoo geweest de eeuwen door, telkens weer. En dat hebben ook de vaders en mannen der Scheiding vóór eene eeuw in deze landen ervaren.

Doch de Heere vroeg verder, en zeide tot Zijne discipelen: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?

Hoe stond het dus met hen, die a.h.w. alles van Hem gehoord en gezien hadden? En toen luidde bij monde van Simon hun antwoord: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.

Om die belijdenis was het den Heere te doen. Zij was het werk Gods. Dat sprak de Heere duidelijk uit: Zalig zijt gij, Simon, Bar-Jona; want vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de hemelen is. En daarop laat Hij volgen: En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal Ik Mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

We kunnen den inhoud dezer woorden aldus weergeven: De opbouw en handhaving van 's Heeren gemeente door Hem Zelfen op den grondslag van de belijdenis van Hem als den Christus en Zone Gods.

Het zijn voornamelijk drie zaken of waarheden, die de Heere er mede uitspreekt:

- dat de gemeente Zijne gemeente is;
- dat Hij haar opbouwt en handhaaft;
- dat Hij dat doet op den grondslag der be-lijdenis van Hem als den Christus en Zone Gods.

De Heere spreekt van Mijne gemeente: op deze petra zal Ik Mijne gemeente bouwen. In het woord kerk ligt die waarheid ook reeds uitgedrukt. Want kerk komt van het Grieksche woord *kyriake*, dat van *Kyrios* = Heere, is afgeleid, en letterlijk wil zeggen: des Heeren, wat des Heeren eigendom is, Hem toebehoort. De Heere gebruikt echter een ander woord, dat in onze Statenvertaling met ge-meente wordt weergegeven, en dat eene ter ver-gadering samengeroepen schare of menigte te ken-nen geeft, gelijk de Heere de Zijnen uitroept uit het gansche menschelek geslacht en hen door Zijn Geest en het geloof in Hem onderling en met Zich vereenigt tot Zijn lichaam, waarvan Hij het hoofd is.

De Heere spreekt van Mijne gemeente. En dat is het eerste wat wij ten aanzien van 's Heeren gemeente of kerk steeds bedenken moeten: dat zij des Heeren eigendom is. Zij is niet de kerk of gemeente van den dominee, noch van den kerke-raad, noch van dezen of dien geloovige, noch van alle hare leden gezamenlijk, noch van eenig lands-bestuur, maar uitsluitend en geheel van den Heere.

God heeft haar voor Hem uitverkoren en aan Hem gegeven. Hij heeft voor haar Zijn leven en bloed gegeven, haar Zich ten eigendom gekocht en verlost. Hij vergadert haar door Zijn Geest en Woord. Hij brengt de Zijnen tot nieuw leven, geeft hun Zijn Heiligen Geest, verbindt hen door waarachtig geloof aan Hem en onderling, bewaart hen, en neemt hen straks op tot Zich.

(Wordt vervolgd.)

VAKWETENSCHAP EN PRAKTIJK

Het wonder der genezing.

Wij gelooven niet in het wonder. Maar wij ge-looven wel in de middelen, die God overal ver-spreid in de natuur en in onszelf heeft verborgen, en wier heilzame werking wij hebben ontdekt, of nog zullen ontdekken. Eén dier middelen is de suggestie, en daarmede gelooven wij een wonder-lijke genezing te kunnen verklaren, ook zonder het wonder als een ingreep buiten de natuurkrach-ten om te aanvaarden.

Als vanzelf rijst de vraag: Wat moeten we den-ken van de genezing in de Heilige Schrift?

Daar vinden we wel het wonder, waar we in gelooven, het wonder van de kracht Gods, want zooals Geesink opmerkt in: Van 's Heeren Ord-nantiën, God alleen doet wonderen.

En als Jezus rondgaat over de wereld, en de zieken genezing brengt, dan doet Hij dat niet als „een” mensch, maar als God-en-mensch in één persoon.

Daar werkt God met Zijn Almacht, met krach-ten, die Hij alleen kent, en die geen engel of mensch, zelfs Satan niet weet.

Daar is geen sprake van genezing door den menscheleken geest.

Daar is het God zelf, die door Zijn Almacht, buiten Zijn door Hemzelf bestelde natuurorde, werkt wat Hij wil.

En juist, omdat het schepsel in zijn handelen steeds gebonden blijft aan de ordinantie, die God eenmaal voor dat handelen heeft gesteld, juist daarom, zegt Geesink, verstaan wij, waarom dat schepsel, hetzij engel of mensch of heilige, geen wonderen kan doen.

En alles, wat ons ook bij genezingen door men-schen wonder schijnt te zijn, kan geen wonder zijn, omdat God alleen het wonder doet.

En wanneer zooveel ons wonderlijk aandoet, laten we dan niet vergeten, dat, hoe meer kennis wij krijgen van de natuur, ook van den mensche-lijken geest, des te meer valt het wonder weg.

En terecht verwijst Geesink alle zoogenaamde wonderen van spiritisten en magiërs terug naar de plaats die hen toekomt, nl. van gewone, alhoew-wel vaak nog niet voldoende bekende natuurver-schijnselen; en zegt hij allen, die daar geloof aan hechten aan, dat het geen geloof, maar bijgeloof is, waarvan de Christen zich heeft te onthouden.

Vroeger is gezegd: De wil tot gezondheid, de hoop op beterschap, dat zijn geestelijke factoren, die ter genezing noodzakelijk zijn.

Die factoren zijn in ieder mensch gelegd, opdat hij niet te gronde ga aan zijn ziekten.

Zij zijn in den mensch voorhanden, evenals zooveel andere eigenschappen van het lichaam, die op het bestrijden van het lijden zijn gericht.

Evenals b.v. de actie, die het lichaam ontvouwt, indien er een wond is gemaakt; dan gaat die wond zich, van de natuur uit, sluiten; of wanneer er een kalk-kapsel zich vormt, om een gevaarlijke ziekte-haard onschadelijk te maken.

Het is alles gericht op bestrijding van de ziekte, in laatste instantie op behoud van het leven.

Dit leven wordt onophoudelijk van onze eerste levensuren af bedreigd door den dood; dat is de vloek op den zondigen mensch. „Ten dage, als gij daarvan zult eten, zult gij den dood sterven”.

Maar zooals ik in den aanvang reeds zeide: de doorwerking van dezen vloek wordt door God gestuit.

Er is wel ziekte en ongeval en dreiging des doods: op onzen levensgang, maar in Zijn alge-meene genade legt Hij toch zoowel in, als buiten den mensch, machten en krachten neer, die de doorwerking van den dood tegenhouden.

Die machten zijn niet boven-natuurlijk. Ze zijn door God alle in de natuur neergelegd, al zijn ze ons nog bij lange na niet alle bekend.

En zoo geschiedt ook op het terrein der ge-nezing naar ons gevoelen niet meer het wonder.

En wanneer we dan toch na schijnbaar hope-looze ziekten iemand zich weer zien oprichten, en iemand als het ware uit de klauwen des doods zien gered, dan is die genezing met geheel natuur-lijke middelen gewrocht.

Den Haag

v. d. H.

„Eenig doopsel”.

Volledigheidshalve geef ik hier nog even het woord aan „De Heraut”. Het blad schrijft:

Om onnoodige polemiek te voorkomen, die alleen maar dienen zou om de aandacht af te leiden van de hoofdzak, wil ik zelf mededeelen, dat bij een nader onderzoek mij bleek, dat metterdaad in het citaat, dat ik uit Art. XXXIV onzer Confessie aanhaalde, een fout binnensloop. Ik had de bekende editie, door Prof. Rutgers uitgegeven, gebruikt en daar stond de tekst inderdaad, zooals ik dien weergaf. Maar het was mij ontgaan, dat Prof. Rutgers zelf in de Errata achter deze uitgave er op gewezen had, dat gelezen moest worden „een eenigen doop” en het weglaten van het wordeke een dus een drukfout was.

Wat dat „Afliden van de aandacht van de hoofdzak” betreft, diene allereerst, dat ik over deze zaak mijner zijds geen woord meer zou gezegd hebben, doch vooral, dat de bespreking van dit punt toch heusch niet de aandacht op zijpaden leidt. Indien niet de redacteur van „De Heraut” te Utrecht en ook in zijn orgaan zoo met nadruk had geconstateerd, dat er tegen de be-lijdenis gezondigd werd door ongenoemde,